

Standpunt van de ngo's met waarnemersstatus bij de ICBR op het gebied van waterkwaliteit

gepresenteerd door de heer Matthias Maier, IAWR

**Rijnministersconferentie
Amsterdam, 13 februari 2020**

Geachte minister Van Nieuwenhuizen, geachte directeur Manfredi, geachte dames en heren,

De IAWR vertegenwoordigt de drinkwaterbedrijven in het Rijnstroomgebied met 61 miljoen mensen die zijn aangewezen op schoon drinkwater. De IAWR juicht het nadrukkelijk toe dat de ICBR een kentering inluidt bij de reductie van microverontreinigingen. Volgens ons komt dit tot uitdrukking in een kwantitatief reductiedoel dat baanbrekend is voor de bescherming van het water, met de ICBR als voortrekker voor duurzame ontwikkeling.

Als drinkwaterbedrijven leggen wij de nadruk op de voorziening van de bevolking met schoon en natuurlijk drinkwater. De grootste bedreiging hiervoor is de verontreiniging met chemicaliën. Een buitengewoon groot aantal stoffen, dat niet voldoende wordt gecontroleerd, komt door menselijke activiteiten in de waterkringloop terecht.

De onderzoeksprogramma's die de IAWR en de ICBR sinds meer dan vijf decennia uitvoeren, laten duidelijk zien dat er genoeg waarschuwingssignalen zijn waarop we nu moeten reageren. Als we nalaten om in het programma Rijn 2040 gekwantificeerde tegenmaatregelen te nemen, zal dit een ontwikkeling ontketenen die we niet meer kunnen omkeren.

De IAWR wijst erop dat er in het verleden een hele reeks van stoffen voorkwam die onze drinkwaterbronnen bedreigde en die in routineprogramma's voor de bewaking van de waterkwaliteit niet werd ontdekt. Sommige van deze nieuw ontdekte stoffen werden in tamelijk hoge concentraties gevonden of bleken potentieel toxisch te zijn.

Nieuwe wetenschappelijke inzichten bevestigen dat microverontreinigingen enorme schade aanrichten aan aquatische organismen en daardoor het welslagen van dure natuurlijke herstelmaatregelen in het gedrang brengen.

Daarenboven moeten we constateren dat de drinkwaterbedrijven worden geconfronteerd met tal van stoffen die niet kunnen worden verwijderd met de bestaande technologieën voor drinkwaterzuivering, waardoor waterbedrijven moeten worden stilgelegd. Als we nu niets doen, zal deze ontwikkeling ons ertoe nopen om op grote schaal complexe end-of-pipe-technologieën toe te passen in de waterbedrijven. Dat is geen oplossing. Dat is een onaanvaardbare ommekeer in onze manier van denken: weg van het idee van preventie en op naar het toelaten van vervuiling aan de bron met daarna louter schadebeperking. Het is bovendien precies het tegendeel van artikel 7.3 van de Kaderrichtlijn Water (KRW) en het programma Rijn 2020, waarin wordt gestreefd naar een vermindering van de maatregelen voor waterzuivering en naar waterbehandeling met eenvoudige, natuurlijke middelen.

Onze conclusie: vanuit onze verantwoordelijkheid voor de volgende generatie mogen we de huidige situatie niet langer accepteren. De noodzakelijke stappen zijn nu:

- het voorzorgsbeginsel versterken,
- de bronnen van de verontreiniging monitoren,

- de stoffen die in het milieu vrijkomen, inclusief hun transformatieproducten, volledig controleren via de toelating van chemicaliën en lozingsvergunningen,
- de eenzijdige ondersteuning van exclusieve nationale belangen achter ons laten en gezamenlijk voorzorgsmaatregelen nemen - zoals een kwantitatief reductiedoel.

Het programma Rijn 2040 zal de drinkwaterbronnen voor de volgende generatie bewaren. Vandaag hebben we het pad geëffend voor een toekomst met schoon drinkwater.